

Kto i co podlega opodatkowaniu w CIT

[Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych](#) precyzyjnie wskazuje, w jakim wypadku dany podmiot podlega opodatkowaniu na mocy jej przepisów. Stanowi również, jakie dochody podlegają opodatkowaniu.

Podatnicy CIT

Podatnicy, jeżeli mają siedzibę lub zarząd na terytorium Polski, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia.

Zgodnie z przepisami, opodatkowaniu podlegają:

- osoby prawne (m.in. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki akcyjne, spółdzielnie, fundacje);
- spółki kapitałowe w organizacji;
- jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, z wyjątkiem spółek niemających osobowości prawnej; opodatkowaniu podlegają jednak spółki komandytowo-akcyjne mające siedzibę lub zarząd na terytorium Polski;
- spółki niemające osobowości prawnej mające siedzibę lub zarząd w innym państwie, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego tego innego państwa są traktowane jak osoby prawne i podlegają w tym państwie opodatkowaniu od całości swoich dochodów bez względu na miejsce ich osiągnięcia;
- podatkowe grupy kapitałowe.

Uwaga: *Wbrew tytułowi ustawy, opodatkowaniu CIT podlegają nie tylko osoby prawne.*

Podatkowe grupy kapitałowe

Podatnikami mogą być również grupy co najmniej dwóch spółek prawa handlowego mających osobowość prawną, które pozostają w związkach kapitałowych. Powstanie podatkowej grupy kapitałowej obwarowane jest szeregiem dodatkowych warunków związanych m.in. z wysokością przeciętnego kapitału zakładowego spółek zakładających grupę. Spółki tworzące grupę muszą również zawrzeć stosowną umowę rejestrowaną przez organy podatkowe.

Podmioty zagraniczne

Jeżeli podatnicy nie mają na terytorium Polski siedziby lub zarządu, podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów, które osiągają na terytorium Polski. W takich sytuacjach, aby precyzyjnie określić obowiązek podatkowy ciążyący na podatniku konieczne jest sięgnięcie do przepisów odpowiedniej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Zwolnienia podmiotowe

Zgodnie z ustawą, zwolnione od podatku są:

- Skarb Państwa;
- Narodowy Bank Polski;
- jednostki budżetowe;
- państwowe fundusze celowe;
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- przedsiębiorstwa międzynarodowe i inne jednostki gospodarcze utworzone przez organ administracji państwowej wspólnie z innymi państwami na podstawie porozumienia lub umowy, chyba że porozumienia te lub umowy stanowią inaczej;
- jednostki samorządu terytorialnego w zakresie dochodów określonych w przepisach [ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego](#);
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- Agencja Rynku Rolnego;
- fundusze inwestycyjne;
- instytucje wspólnego inwestowania posiadające siedzibę w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, które spełniają warunki określone w ustawie;
- fundusze emerytalne utworzone na podstawie przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych;
- podatnicy posiadający siedzibę w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego prowadzących program emerytalny, w zakresie dochodów związanych z gromadzeniem oszczędności na cele emerytalne, którzy spełniają warunki przewidziane w ustawie;
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,;

- Fundusz Rezerwy Demograficznej;
- Agencja Nieruchomości Rolnych;
- Agencja Rezerw Materiałowych;

Przedmiot opodatkowania

Co do zasady, przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym jest dochód bez względu na rodzaj źródeł przychodów, z jakich dochód ten został osiągnięty. W niektórych wypadkach, przedmiotem opodatkowania jest przychód.

Dochodem jest nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym; jeżeli koszty uzyskania przychodów przekraczają sumę przychodów, różnica jest stratą.

Ustalenie dochodu

Przy ustalaniu dochodu stanowiącego podstawę opodatkowania nie uwzględnia się m.in:

1. przychodów ze źródeł przychodów położonych na terytorium Polski lub za granicą, jeżeli dochody z tych źródeł nie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym albo są wolne od podatku;
2. kosztów uzyskania przychodów, o których mowa wyżej;
3. strat przedsiębiorców przekształcanych, łączonych, przejmowanych lub dzielonych - w razie przekształcenia formy prawnej, łączenia lub podziału przedsiębiorców, z wyjątkiem przekształcenia spółki w inną spółkę.

Ustalenie straty i jej rozliczenie

Przy ustalaniu straty nie uwzględnia się przychodów i kosztów uzyskania przychodów, o których mowa wyżej, a w razie przekształcenia formy prawnej, łączenia lub podziału przedsiębiorców, także straty przedsiębiorców przekształcanych, łączonych, przejmowanych lub dzielonych, z wyjątkiem spółek przekształconych w inne spółki.

O wysokość straty poniesionej w roku podatkowym można obniżyć dochód w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych, z tym że wysokość obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% kwoty tej straty.

Wyłączenia z opodatkowania

Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- przychodów z działalności rolniczej, z wyjątkiem dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej,
- przychodów z gospodarki leśnej w rozumieniu ustawy o lasach;
- przychodów wynikających z czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy;
- przychodów (dochodów) przedsiębiorcy żeglugowego opodatkowanych na zasadach wynikających z ustawy o podatku tonażowym.

Uwaga: *Działalnością rolniczą jest działalność polegająca na wytwarzaniu produktów roślinnych lub zwierzęcych w stanie nieprzetworzonym (naturalnym) z własnych upraw albo hodowli lub chowu, w tym również produkcja materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcja warzywnicza gruntowa, szklarniowa i pod folią, produkcja roślin ozdobnych, grzybów uprawnych i sadownicza, hodowla i produkcja materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcja zwierzęca typu przemysłowo-fermowego oraz hodowla ryb, a także działalność, w której minimalne okresy przetrzymywania zakupionych zwierząt i roślin, w trakcie których następuje ich biologiczny wzrost, wynoszą czas wskazany w ustawie.*